

Comunic, deci citesc

sau

Despre cum se mai citește în ziua de astăzi

Mihaela Bărbulescu
bibliotecar, Biblioteca
Universității „Dunărea de Jos”

Bibliotecarii au onoare în ceea ce privește cititul, ei trebuie să mențină vie această dorință în mintea oamenilor, dorința de a citi, de a fi informat. În zilele noastre menționează des expresia că tinerii nu mai citesc așa cum se citea pe vremuri. Dar poate ar trebui să ținem cont de faptul că noi toți suntem înconjurați, chiar bombardați de extrem

de multă informație cu caracter globalizat la fel cum este și lumea în care trăim, informație existentă pe diverse tipuri de formate. Această diversitate face un serviciu bibliotecarului, pentru că oamenii simt și mai mult nevoia de a ține pasul cu acest noian informatic, iar pentru acest lucru ei vin și la bibliotecă, locul unde pot găsi informația necesară. Prin intermediul Internetului, comunicarea se face acum mult mai ușor, distanțele par mult mai scurte și în acest nou cadru informația circulă nestingherită. Informația trebuie accesată/citită, fie că este în format tipărit, fie că este în format electronic.

În această idee, cred că putem spune că tinerii citesc, dar nu neapărat ceea ce se citea și cum se citea în urmă cu 20-30 de ani, ci într-un mod conform cu secolul XXI. Copilul, de foarte mic, este atras de reclamele difuzate la TV și, în egală măsură, este atras de telefonul mobil și de calculator. Putem spune că, de la o vârstă foarte fragedă, luăm contact cu imaginile în mișcare, cu un anume tip de informație vizuală, dar și cu scrisul pe un altfel de suport decât cel tipărit. Societatea actuală abundă în informație vizuală, astfel informația în format tipărit a căpătat, cu siguranță, o altă valență mai atractivă, care permite afișarea ei în format vizual și auditiv. Totul devine vizual, astfel într-o mare măsură suportul informației de tip hârtie este înlocuit cu un suport de tip electronic mult mai atractiv și infinit de mult mai interactiv.

Impactul vizual este maxim și mai conform, poate, cu structura noastră anatomică, învățăm să citim din imagini care se mișcă și mai puțin din cărți tipărite care sunt fixe, imobile. Apariția cărților în format electronic a remediat acest lucru,

le-a dat o nouă dimensiune, sunt mai ușor de răsfoit și de manipulat și, prin extindere, poate mai ușor de înțeles. Cărțile devin astfel interactive, se poate sări cu ușurință de la o pagina la alta, de la un capitol la altul, se poate face căutare în textul cărții după un cuvânt anume, în timpul lecturii poate fi afișat în permanență cuprinsul cărții și, de asemenea, imaginile cuprinse în carte pot fi mult mai ușor înțelese, mai ales în procesul învățării.

Putem spune că se citește destul de mult, dar în alt mod, folosind o altă tehnică, și mai ales folosind alte suporturi.

Ținând cont de aceste aspecte, cititorul s-ar putea să nu fie interesat de ceea ce se citea, de exemplu, acum 20 de ani. El trebuie să se adapteze noilor tehnologii, să fie la curent cu ele pentru a face față societății în care trăim.

Cărțile și periodicele în format electronic se găsesc, de obicei, pe CD-uri achiziționate din librării sau din alte magazine care le comercializează, pot fi accesate online pe Internet sau se pot cumpăra de aici, în diverse formate. De asemenea, există și cărți în format audio, audiobook-uri - extrem de utile mai ales celor care sofează, de exemplu, în acest fel pot „citi” într-un mod plăcut și ușor, ele fiind utile și persoanelor cu un anumit handicap, cum ar fi cele care sunt lipsite de vâz. Dispozitivele electronice care pot accesa publicațiile în format electronic sunt de genul calculator/desktop, laptop, notebook, tabletă, dispozitiv de tip e-reader și telefonul mobil de tip smartphone.

În funcție de preferințele fiecăruia și posibilitățile bănești, se poate utiliza un anume tip de dispozitiv. Unul din avantajele majore ale acestor tipuri de dispozitive ar fi că sunt ușor de folosit, pot avea și acces la Internet, cameră video, pot fi alb-negru sau color, au o baterie care le oferă o autonomie și, mai ales, sunt ușor de transportat, având o greutate destul de redusă (tabletele, e-readerile și smartphone-urile). Ele pot fi folosite cu ușurință în spațiile publice, în mijloacele de transport în comun, astfel informația devine extrem de accesibilă, la îndemână, această modalitate de citit fiind mult mai atractivă decât cititul după un format tipărit.

Apariția telefoanelor de tip smartphone a schimbat cu totul realitatea media, comunicarea devenind cu ele extrem de ușoară, la mai multe niveluri. Aceste dispozitive, pe lângă faptul că pot fi folosite ca telefoane mobile, pot fi utilizate pentru foarte multe alte activități cum ar fi: accesare documente electronice în diverse formate, GPS, scanare diverse coduri de bare, scanare ce oferă informații utile despre anumite

produse, scanare documente și transformarea lor în format pdf, permițând astfel trimiterea lor prin e-mail sau încărcarea pe o anumită pagină de Internet, jocuri, calculator, mp3 player, vizionare filme, hărți și multe alte aplicații ce pot fi folosite datorită sistemului de operare cu care sunt dotate în principal Symbian, Android, IOS, astfel telefonul devine extrem de util putând face poze și filmări de înaltă calitate, chiar HD, pot accesa cu ușurință Internetul fără de care nici nu funcționează adecvat, prin intermediul Internetului își actualizează aplicațiile cu care sunt dotate. În acest mod, utilizatorul acestor dispozitive poate afla în timp util anumite informații de care are nevoie în desfășurarea activității de zi cu zi. Aplicațiile disponibile nu sunt puține, de multe ori ele pot fi descărcate gratuit de pe Internet, multe din ele fiind foarte utile pentru a accesa informația de care are nevoie persoana/utilizatorul respectiv. Aceste aplicații pentru diverse sisteme de operare, folosite de smartphone-uri, sunt din ce în ce mai prezente pe multe site-uri de Internet. Un studiu realizat de un institut american arată că un adult american din cinci a citit o carte de pe un dispozitiv e-readers.

În acest mod el își poate verifica în orice moment emailul, poate citi noutățile, informația ajunge foarte repede și ne ajută să economisim foarte mult timp care, în zilele noastre, este o mare problemă. Altădată, nu ne puteam imagina că am putea lua cu noi pe stradă sau în oricare alt loc telefonul care stătea cuminte pe masă sau pe biroul din casă, nu ne trecea prin minte că, în timp ce ne facem cumpărăturile, am putea cu ușurință suna prietena din Londra să o întrebăm ce părere are despre prețul pentru o anumită haină. Viața noastră, odată cu apariția telefonului mobil, s-a schimbat pentru totdeauna, putem avea acces la comunicare aproape oriunde ne-am afla, putem rămâne în legătură cu persoanele dragi și nu ne-am mai putea imagina viața fără acest mic dispozitiv, care scurtează distanțele cu viteza fulgerului și duce comunicarea interumană la alt nivel. Desigur, toate aceste dispozitive funcționează prin intermediul unui ecran pe care suntem nevoiți să îl privim timp îndelungat, lucru ce poate duce în timp la apariția unor inconveniențe, cum ar fi faptul că suntem înconjurați de un câmp electromagnetic mult mai puternic.

Comunicarea interumană ajunsă la acest nivel, un nivel mult mai complex, înseamnă un câștig mare pentru oameni, dar, probabil, va trebui să fim atenți, pentru că orice mare descoperire își are reversul ei și merită să fim atenți la acesta.

Un serviciu interactiv pentru Internet, gratuit și care vizează tot comunicarea interumană, extrem de folosit la momentul actual, este Facebookul, apărut în februarie 2004. Prin intermediul acestui site poți

ține mult mai ușor legătura cu persoanele din cercul apropiat sau depărtat, poți fi la curent cu diverse evenimente, poți interacționa ușor și poți cunoaște persoane noi. În acest mod, viața socială a unei persoane se poate schimba în bine, crește nivelul de socializare și interacționare între oameni. În mai 2012, numărul de utilizatori al acestui serviciu era de 900 de milioane din întreaga lume. În mod curios oamenii pe Facebook au tendința de a fi mult mai amabili decât ar fi în viața de zi cu zi.

Bibliotecarii trebuie să înțeleagă aceste noi abilități pe care le au tinerii în ziua de azi, să se familiarizeze cu ele și să adapteze informația existentă în biblioteci la nevoile lor informaționale, la modul cum percep ei informația.

Astfel, se poate spune că se citește destul de mult sau, mai bine spus, se accesează mult mai multă informație decât se accesa nu cu foarte mulți ani în urmă. Deci se citește, numai că altfel. Bibliotecarii vor fi nevoiți, și deja au făcut acest lucru, să se

adapteze la aceste noi mijloace de comunicare a informației. Astfel, informația din bibliotecă, aflată în format tipărit, ar trebui adusă la cunoștința utilizatorilor printr-un format de tip electronic și ar trebui să se pună accent pe achiziția de documente în format electronic, de dispozitive ce permit accesul la informația electronică, astfel încât cititorul să poată împrumuta din

bibliotecă informația care îl interesează în format electronic, mult mai accesibilă pentru el și mai apropiată de modul lui de lucru. Această transformare a informației în format electronic se întâmplă deja în multe biblioteci din multe țări. Bibliotecile sunt nevoite să țină pasul cu tot ce este nou în materie de comunicare, de învățare, pentru a putea rămâne ceea ce au fost dintotdeauna: locul unde găsim ceea ce dorim să citim, să cunoaștem, să învățăm, să accesăm. Existența unui site pe Internet al bibliotecii, care să conțină măcar minimum de informație privitoare la biblioteca respectivă, a devenit o necesitate fără de care, în ziua de astăzi, nu mai concepem existența unei biblioteci.

Cărțile nu vor dispărea, cu siguranță, dar merită și ele un upgrade, merită să le aducem mai aproape de noi și să le facem conținutul mobil. Cu mult timp în urmă, ele chiar se citeau fiind legate cu lanțuri de suporturile lor de atunci. Merită să facem acest lucru poate și pentru a mai economisi hârtia necesară tipării lor, ca să ne putem bucura de cât mai multe oaze de verdeață în viața noastră.

Bibliografie:

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page
2. <http://www.digitaltrends.com/mobile/booming-market-one-fifth-of-us-adults-now-read-e-books-e-readers-spurring-people-to-read-more-overall/>